

Briselē, 13.1.2017.
COM(2017) 14 final

2017/0007 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par makrofinansiālo palīdzību Moldovas Republikai

{SWD(2017) 12 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Moldovas Republikai iepriekšējie divi gadi ir bijuši sarežģīts periods gan ekonomikas, gan politikas jomā. 2014. gada novembrī izraisījās skandāls saistībā ar liela mēroga krāpšanu banku darījumos, atklājot nopietnas pārvaldības problēmas, kuras kopš tā laika ir pavadījuši arī politiskā nestabilitāte (to raksturo arī trīs dažādu valdību veidošana kopš 2014. gada novembra vēlēšanām un Moldovas valsts bankas vadītāja aizstāšana) un protesti ielās. Turklāt šo notikumu rezultātā ir palēninājusies ekonomiskā izaugsme, Moldovas starptautiskie partneri ir pārtraukuši budžeta atbalsta sniegšanu un ir pavājinājies fiskālais un maksājumu bilances stāvoklis. Ekonomikas grūtības ir saasinājuši dažu galveno Moldovas reģionālo tirdzniecības partneru (jo īpaši Krievijas, Baltkrievijas un Ukrainas) ekonomikas recesija vai vāja ekonomiskā aktivitāte, kā rezultātā samazinājušies eksporta un naudas pārvedumu apjomi. Šo ietekmi tikai daļēji kompensē pieaugošā tirdzniecība ar ES pēc tam, kad stājās spēkā 2014. gadā parakstītais asociācijas nolīgums, kas paredz izveidot padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu.

Šajā sakarā Moldova lūdza Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) atbalstu. Pēc sarežģītām un ilgām sarunām, kas atspoguļo pastāvošo politisko nestabilitāti, iestādes 2016. gada jūlijā beidzot panāca vienošanos ar SVF par programmu, kuras pamatā ir vienošanās par trīs gadu ilgu Paplašinātās kredīšanas mehānismu un Paplašinātās finansēšanas mehānismu (*ECF/EFF*). SVF valde apstiprināja nolīgumu 2016. gada 7. novembrī. Šo nolīgumu bija iespējams noslēgt, iestādēm no jauna izrādot apņēmību risināt finanšu sektora un publisko finanšu pārvaldības problēmas pēc tam, kad 2016. gada janvārī tika izveidota jauna valdība premjerministra Filipa vadībā un 2016. gada martā — iecelts jauns centrālās bankas vadītājs. Piekļuve saskaņā ar finansiālo vienošanās ar SVF atbilstu 75 % no Moldovas SVF kvotas (SDR 129,4 miljoni jeb aptuveni EUR 161 miljons). *ECF/EFF* mērķis ir strauji uzlabot finanšu sektora pārvaldību un uzraudzību, stiprināt politiku, lai nodrošinātu makroekonomikas un finanšu stabilitāti, un sekmēt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi.

Būtu jāatzīmē, ka pēc Ārlietu padomes 2016. gada 15. februāra secinājumiem starp ES un Moldovas iestādēm tika panākta vienošanās par Prioritāro reformu ceļvedi ar mērķi atsākt būtiskas strukturālās reformas; par termiņu noteica 2016. gada 31. jūliju. Kopš tā laika ir panākts ievērojams progress šā ceļveža īstenošanā, tomēr pagaidām nav atrisinātas visas problēmas, par kurām ES paudusi bažas, kā norādīts februāra Padomes secinājumos.

Moldovas valdība 2015. gada augustā lūdza no ES arī makrofinansiālo palīdzību (MFP) un atkārtoja šo lūgumu 2016. gada martā¹. Šā lūguma rezultātā un ņemot vērā politiskās un ekonomikas situācijas attīstību kopš 2014. gada, Eiropas Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu lēmumam par makrofinansiālo palīdzību Moldovas Republikai līdz EUR 100 miljoni apmērā. No šīs summas EUR 60 miljoni būtu aizdevumu veidā un EUR 40 miljoni — dotāciju veidā. Ierosinātā summa ir pamatota, balstoties uz atjauninātu novērtējumu par valsts ārējā finansējuma vajadzībām, SVF programmas apmēru, sloga sadales apsvērumiem un rīcības iespējām, ko pieļauj ES budžets.

Ierosinātais ES MFP pasākums palīdzētu Moldovai segt daļu no atlikušajām ārējā finansējuma vajadzībām saistībā ar jauno SVF programmu laikposmam no 2016. līdz 2018. gadam, kuras

¹ Premjerministra V. Streleca 2015. gada 20. augusta vēstule komisāram P. Moscoviņi un premjerministra P. Filipa 2016. gada 25. marta vēstule Komisijas priekšsēdētāja vietniekam V. Dombrovskim.

tiek lēstas USD 442 miljonu (EUR 402 miljonu) apmērā. Darbība mazinātu ekonomikas maksājumu bilances un fiskālās nelīdzsvarotības īstermiņa riskus. Tā tiktu izstrādāta un īstenota, saskaņojot to ar korekciju un reformu programmām, par kurām Moldova vienojas ar SVF un Pasaules Banku, kā arī ar reformām, par kurām vienojās saistībā ar ES budžeta atbalsta darbībām un padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas nolīgumu.

Sagaidāms, ka ierosinātās darbības īstenošana būs cieši saistīta ar atbalsta maksājumu atsākšanu atbilstīgi budžeta atbalsta darbībām, ko finansē no Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta (EKPI). Tie kopš 2015. gada ir iesaldēti saistībā ar bažām par pārvaldību un uzticamas makroekonomikas politikas stratēģijas trūkumu.

Kā sīkāk izklāstīts šim priekšlikumam pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā, Komisija, pamatojoties arī uz Eiropas Ārējās darbības dienesta veikto politiskās situācijas novērtējumu, uzskata, ka ir izpildīti politiskie un ekonomiskie priekšnosacījumi ierosinātajai MFP darbībai.

• **Vispārīgais konteksts**

Moldovas *makroekonomiskā perspektīva* joprojām ir viegli satricināma, tomēr nesenie korekcijas pasākumi apvienojumā ar prognozēm par ārvalstu līdzekļu devēju atbalsta atjaunošanos ir palīdzējuši valstij atgūt zināmu stabilitāti.

Pēc ievērojamās ekonomikas *izaugsmes tempu palēnināšanās* 2014. gadā Moldovā pagājušajā gadā sākās ekonomikas recesija, tās IKP 2015. gadā samazinoties par 0,5 % saistībā ar šādiem faktoriem: a) nelabvēlīgi laikapstākļi, kuru rezultātā par 13,4 % samazinājās lauksaimniecības produkcijas apjoms; b) arvien straujāka naudas pārvedumu samazināšanās un vāji eksporta rādītāji saistībā ar dažu galveno Moldovas reģionālo tirdzniecības partneru (jo īpaši Krievijas, Baltkrievijas un Ukrainas) ekonomikas recesiju vai vājo ekonomisko aktivitāti; c) vājš iekšzemes kreditēšanas pieaugums pēc problēmām banku sistēmā un stingrākas monetārās politikas ieviešanas; un d) fiskālie ierobežojumi, ko daļēji izraisījusi starptautisko līdzekļu devēju atbalsta apturēšana, kā arī ar nodokļu ieņēmumu samazināšanās sakarā ar ekonomikas recesiju, kas būtiski ietekmēja citstarp publisko ieguldījumu programmu 2015. gadam. Sagaidāms, ka pēc korekcijas 2015. gadā Moldovas ekonomika tikai lēnām atgūsies 2016. gadā un turpmākajos gados. Tiek prognozēts, ka 2016. gadā IKP pieaugs apmēram par 2 %. 2016. gadā izaugsmi joprojām ierobežos budžeta samazinājumi un stingrie kreditēšanas nosacījumi, kā arī mazās naudas pārvedumu plūsmas un augstāki vietējie enerģijas tarifi, kā rezultātā privātais patēriņš arī turpmāk būs mērens. Savukārt, lai pārorientētos uz ES tirgiem, būs nepieciešams laiks un ieguldījumi.

Pēc straujāka pieauguma no 4,7 % 2014. gada decembrī līdz 13,5 % 2015. gada decembrī (salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu) *patēriņa cenu inflācijai* ir bijusi tendence samazināties, sasniedzot 3,0 % 2016. gada septembrī. SVF prognozē vidējo gada inflāciju 2016. gadā 6,9 % un 2017. gadā — 4,9 % apmērā.

Valdība ir saskārusies ar *būtisku fiskālo spiedienu* saistībā ar budžeta ieņēmumu samazināšanos vājākas ekonomiskās aktivitātes un līdzekļu devēju sniegtā budžeta atbalsta pārtraukšanas rezultātā. Šie faktori veicināja budžeta deficīta pieaugumu no 1,9 % no IKP 2014. gadā līdz 2,3 % no IKP 2015. gadā. Atbilstoši ar SVF saskaņotajai programmai valdība pieņēma pārskatītu 2016. gada budžetu un prezidents to parakstīja 2016. gada 4. oktobrī — tajā paredzēti nepieciešamie korekcijas pasākumi gan izdevumu, gan ieņēmumu daļā, lai sasniegtu deficīta mērķi 3,2 % no IKP.

2016. gadā ieņēmumu un izdevumu pasākumu rezultātā gūtie ietaupījumi kopumā sasniedza MDL 2,2 miljardus jeb 1,7 % no IKP. Tie ietver pasākumus, lai kontrolētu algu izdevumus (arī samazinot vakanto amata vietu skaitu), kā arī dažādus pasākumus, lai uzlabotu nodokļu

iekasēšanu, reformētu nodokļu administrēšanu un samazinātu pārlietu lielo skaitu nodokļu atvieglojumu).

Vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP palielinājās no 36 % 2014. gada beigās līdz 45 % 2015. gada beigās. Šajās aplēsēs ņemti vērā ārkārtas aizdevumi ar valsts garantijām, ko Moldovas Valsts banka sniedza trīs bankām, kuras atrodas likvidācijas procesā. Valsts parāda palielināšanās pagājušajā gadā bija saistīta galvenokārt ar tā iekšējā parāda komponentu. Ārējais valsts parāds ir pieaudzis mazāk (no 18 % no IKP 2014. gadā līdz 21 % no IKP 2015. gada beigās), un šo pieaugumu izraisīja galvenokārt lejas vērtības samazināšanās. Ārējais parāds ir galvenokārt vidēja termiņa un ilgtermiņa parāds daudzpusējiem un divpusējiem kreditoriem ar atvieglotiem noteikumiem.

2015. gadā **tekošā konta deficīts** samazinājās līdz EUR 293 miljoniem (par 40 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu) — iemesls bija ievērojamais importētās enerģijas cenu kritums un vājais iekšzemes pieprasījums, kā rezultātā samazinājās imports. Tomēr tekošā konta deficīta procentuālā daļa no IKP samazinājās no 6,7 % 2014. gadā līdz 5,0 % 2015. gadā, kas skaidrojams ar IKP samazinājumu dolāru izteiksmē 2015. gadā (kas pats par sevi atspoguļo gan reālā IKP kritumu, gan lejas vērtības samazināšanos).

Neraugoties uz nemierīgo ekonomikas un politiskās situācijas attīstību Moldovā, **ārvalstu tiešo ieguldījumu pieplūdums** 2015. gadā netika ietekmēts. ĀTI pieplūdums 2015. gadā sasniedza USD 165 miljonus salīdzinājumā ar USD 158 miljoniem 2014. gadā. Moldovas brīvajām ekonomiskajām zonām bija būtiska nozīme ārvalstu tiešo ieguldījumu piesaistīšanā.

Saistībā ar krīzi finanšu sektorā starptautiskās rezerves laikposmā no 2014. gada septembra līdz 2015. gada februārim samazinājās par 35 % līdz USD 1,7 miljardiem, kas atbilst aptuveni 4,3 mēnešu importa apjomam. Konkrētāk, šajā laikposmā Moldovas valsts banka pārdeva daļu savu *ārvalstu valūtas rezervju* kopā EUR 700 miljonu apmērā, gan veicot īpašas pārdošanas trim valsts kontrolētajām bankām, kas tika likvidētas, gan pārdodot valūtas tirgū. Šī samazināšanās daļēji bija saistīta ar uzkrājumu dolarizācijas pieaugumu, vājinoties uzticībai Moldovas lejai. No tā laika līdz 2016. gada septembrim centrālā banka, atspoguļojot stabilizēšanos un atveseļošanos valūtas tirgos, ir uzkrājusi ārvalstu valūtas rezerves USD 2,1 miljarda apmērā, kas saskaņā ar aplēsēm atbilst 5,1 mēneša plānotā importa apjomam.

Pēc tam, kad reformu process vairākus gadus bija nonācis strupceļā, pēdējo sešu mēnešu laikā ir panākts ievērojams progress, *īstenojot strukturālo reformu programmu*, tostarp reformas, kuras ir daļa no Prioritāro reformu ceļveža, par ko 2016. gada februārī tika panākta vienošanās ar ES. Tomēr dažās jomās pasākumi tikuši pieņemti ar kavēšanos — tas attiecas, piemēram, uz valsts pārvaldes reformu, Valsts Finanšu tirgu komisijas priekšsēdētāja iecelšanu, kā arī pasākumiem, lai liberalizētu elektroenerģijas un gāzes nozares. ES arvien vairāk iesaistās tehnisku un politisku konsultāciju sniegšanā Moldovai strukturālo reformu jomā, finansējot 25 tā saukto *augsta līmeņa padomdevēju* komandu, kas strādā ciešā sadarbībā ar augsta līmeņa ierēdņiem dažādās iestādēs, starp kuriem ir premjerministrs, finanšu ministrs un Moldovas valsts bankas vadītājs. Šis pirmo reizi īstenotais pasākums attiecas uz būtiskām reformu jomām, piemēram, finanšu sektora reformu, publisko finanšu pārvaldību, ārējo revīziju un padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas īstenošanu.

Turklāt SVF 2016. gada novembra prognozes liecina par ievērojamām *maksājumu bilances vajadzībām* laikposmam no 2016. līdz 2018. gadam — kopējais ārējā finansējuma iztrūkums tiek lēsts USD 469 miljonu apmērā (USD 184 miljoni 2016. gadā, USD 186 miljoni 2017. gadā un USD 99 miljoni 2018. gadā). Pamatā šā finansējuma iztrūkuma iemesls ir trīs faktori: salīdzinoši augsts tekošā konta deficīts, nepieciešamība palielināt ārvalstu valūtas rezerves un sagaidāmās augstās parāda dzēšanas prasības. Ierosinātā jaunā MFP darbība EUR

100 miljonu apmērā segtu 24,9 % no prognozētā atlikušā finansējuma iztrūkuma (atskaitot neto SVF finansējumu un gaidāmo uz politiku balstīto Pasaules Bankas aizdevumu izmaksu).

- **Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā**

Lēmumu 938/2010/ES, ar kuru Moldovas Republikai sniedza iepriekšējo makrofinansiālo palīdzību dotācijās EUR 90 miljonu apmērā, Eiropas Parlaments un Padome pieņēma 2010. gada 20. oktobrī². Palīdzību pilnībā izmaksāja 2010.–2012. gada laikposmā.

- **Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem un mērķiem**

Eiropas Savienība un Moldova gadu gaitā ir izveidojušas ciešas politiskās un ekonomikas attiecības. Tā rezultātā tika noslēgts asociācijas nolīgums (tostarp par padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu), kas tika parakstīts 2014. gada 27. jūnijā un pilnībā stājās spēkā 2016. gada 1. jūlijā. Asociācijas nolīgums aizstāja iepriekšējo partnerības un sadarbības nolīgumu un ļaus Moldovai veidot politisko asociāciju un ekonomisko integrāciju ar ES. Asociācijas programmā, kas apstiprināta 2014. gadā, iekļauts uz asociācijas nolīguma struktūru balstīts prioritāšu saraksts kopīgam darbam laikposmā no 2014. līdz 2016. gadam. Tā pašlaik tiek pārskatīta, lai sagatavotu atjauninātu versiju 2017.–2019. gadam. Vienotajā atbalsta shēmā 2014.–2017. gadam ir noteiktas prioritārās jomas ES sadarbībai ar Moldovu saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumentu. Ir uzsākts arī darbs, lai izveidotu jaunu vienoto atbalsta shēmu 2017.–2020. gadam.

Labi attīstītas ir arī Moldovas ekonomiskās saiknes ar Eiropas Savienību. 2015. gadā ES bija Moldovas lielākais tirdzniecības partneris, attiecīgajai tirdzniecības daļai veidojot 53 %, kas krietni pārsniedz tirdzniecības daļu ar Krieviju, 13 %. 2016. gadā minētais īpatsvars ir turpinājis pieaugt, sasniedzot 62 %.

Valstīm, uz kurām attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika, ir tiesības saņemt MFP. ES makrofinansiālā palīdzība papildinātu saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību instrumentu un citām ES programmām piešķirtās dotācijas un pamatprogrammu un jo īpaši nosacījumus, kas paredzēti budžeta atbalsta pasākumos, ko īsteno Eiropas Savienība. Atbalstot to, ka Moldovas iestādes pieņem piemērotu makroekonomiskās politikas un strukturālo reformu satvaru, ES MFP palielinātu ES vispārējās finansiālās palīdzības pievienoto vērtību un efektivitāti, tai skaitā ar citu finanšu instrumentu palīdzību.

Lai gan Moldova joprojām rada bažas attiecībā uz tās situāciju cilvēktiesību jomā, kā arī attiecībā uz pārvaldības un tiesiskuma jautājumiem, Moldovas iestādes ir no jauna izrādījušas apņemšanos risināt valsts pārvaldības problēmas un turpināt nepieciešamās politiskās reformas. Tomēr, lai MFP būtu veiksmīga, joprojām ir nepieciešams sekmīgi īstenot svarīgākās reformas — tā tiks rūpīgi uzraudzīta.

Šajā sakarā tiek uzskatīts, ka Moldova atbilst politiskajiem priekšnoteikumiem par makrofinansiālās palīdzības sniegšanu trešām valstīm, it īpaši attiecībā uz demokrātijas, cilvēktiesību un tiesiskuma ievērošanu, un ka tā ir valsts, ar kuru ES uztur ciešas politiskās un ekonomiskās attiecības. Eiropas Ārējās darbības dienesta sagatavots detalizēts novērtējums par atbilstību šiem politiskajiem kritērijiem makrofinansiālās palīdzības sniegšanai ir iekļauts priekšlikumam pievienotā Komisijas dienestu darba dokumenta pielikumā.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 938/2010/ES (2010. gada 20. oktobris) par makrofinansiālo palīdzību Moldovas Republikai (OV L 277, 21.10.2010., 1. lpp.).

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Attiecīgās MFP darbības maksimālais apjoms būtu EUR 100 miljoni. Komisija ierosina nodrošināt nepieciešamo palīdzības summu, sniedzot vidēja termiņa aizdevumu līdz EUR 60 miljonu apmērā un dotācijas līdz EUR 40 miljonu apmērā. Tā Moldovai palīdzēs segt ārējā finansējuma vajadzības 2016.–2018. gadā, kuras noteikusi Komisija, balstoties uz SVF aplēsēm.

Ņemot vērā ierosinātās darbības apjomu, Komisija apsver iespēju piešķirt palīdzību trīs daļās. Pirmie divi maksājumi, ko katru veido dotācijas elements EUR 10 miljonu apmērā un aizdevuma daļa EUR 20 miljonu apmērā, tiktu izmaksāti 2017. gadā; trešais maksājums, ko veido dotācijas elements EUR 20 miljonu apmērā un aizdevuma daļa EUR 20 miljonu apmērā, tiktu izmaksāts 2018. gada pirmajā pusē. Palīdzību pārvaldīs Komisija. Tiek piemēroti īpaši noteikumi par krāpšanas un citu nelikumību novēršanu saskaņā ar Finanšu regulu.

Ar katras MFP daļas (tostarp pirmās) maksājumiem tiks saistīti stingri nosacījumi — jābūt panāktai labai virzībai gan SVF programmas īstenošanā, gan izpildot konkrētos politikas nosacījumus, par ko Moldova vienojusies ar ES saprašanās memorandā, kas saistīts ar šo darbību. Šiem politikas nosacījumiem vajadzētu būt vēršiem uz dažu būtisku trūkumu novēršanu, kuri gadu gaitā bijuši vērojami Moldovas ekonomikā un ekonomikas pārvaldības sistēmā. Iespējamās jomas, ar kurām saistīti nosacījumi, varētu būt citstarp reformas finanšu sektora pārvaldības stiprināšanai, publisko finanšu pārvaldība, enerģētikas nozares reforma un papildu pasākumi sociālā nodrošinājuma tīkla stiprināšanai, investīciju vides uzlabošana un atbalsts padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas nolīguma īstenošanai.

Lēmums izmaksāt ierosināto palīdzību dotāciju veidā un pusi aizdevumu veidā ir pamatots, ņemot vērā Moldovas attīstības līmeni (mērot ienākumus uz vienu iedzīvotāju) un parāda rādītājus. Šis lēmums atbilst arī SVF un Pasaules Bankas attieksmei pret Moldovu. Turklāt Moldova ir tiesīga saņemt koncesiju finansējumu gan no SVF Ieguldījumu fonda nabadzības mazināšanai un izaugsmei, gan no Pasaules bankas Starptautiskās attīstības asociācijas (IDA).

• Juridiskais pamats

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 212. pants.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvai kompetencei)

Subsidiaritātes princips ir ievērots, jo dalībvalstis, darbojoties atsevišķi, nevar pietiekamā mērā sasniegt mērķi atjaunot īstermiņa makroekonomisko stabilitāti Moldovas Republikā un to labāk spēj izdarīt Eiropas Savienība. Galvenie iemesli tam ir budžeta ierobežojumi valstu līmenī un vajadzība koordinēt līdzekļu devēju darbību, lai maksimāli palielinātu palīdzības apmēru un efektivitāti.

• Proporcionalitāte

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam: tas atbilst īstermiņa makroekonomiskās stabilitātes sasniegšanai vajadzīgajam minimumam un nepārsniedz to, kas vajadzīgs šim nolūkam.

Pamatojoties uz SVF aplēsēm Paplašinātās finansēšanas mehānisma vienošanās kontekstā, Komisija ir noteikusi, ka ierosinātās jaunās MFP apmērs atbilst 24,9 % no atlikušā finansējuma iztrūkuma laikposmā no 2016. līdz 2018. gadam. Tas ir saskaņā ar standarta

praksi attiecībā uz sloga sadali MFP darbību ietvaros, ņemot vērā citu divpusējo un daudzpusējo līdzekļu devēju solīto palīdzību Moldovai.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Projektu finansēšana vai tehniskā palīdzība nebūtu piemērota vai pietiekama, lai sasniegtu makroekonomikas mērķus. Salīdzinot ar citiem ES instrumentiem, galvenā MFP pievienotā vērtība būs ārējā finansējuma iegūšanas atvieglošana, kā arī palīdzība stabilas makroekonomiskās vides izveidei, tostarp veicinot maksājumu bilances un budžeta ilgtspēju un pienācīgus pamatnosacījumus strukturālajām reformām. Palīdzot izveidot pienācīgu vispārējo politikas satvaru, MFP var palielināt to pasākumu efektivitāti, kuri Moldovā finansēti ar citiem, specifiskākiem ES finanšu instrumentiem.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Makrofinansiālo palīdzību sniedz kā būtisku daļu no starptautiskā atbalsta, kas paredzēts Moldovas Republikas ekonomikas stabilizācijai. Sagatavojot šo priekšlikumu par MFP, Komisijas dienesti ir apspriedušies ar SVF un Pasaules Banku, kas jau uzsākuši plašas finansējuma programmas un gatavo jaunas. Komisija 2016. gada 20. septembrī apspriedās ar Ekonomikas un finanšu komiteju, kas apstiprināja priekšlikumu. Komisija ir arī regulāri sazinājusies ar Moldovas iestādēm.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Saskaņā ar Finanšu regulas prasībām Komisijas dienesti veica operatīvo novērtējumu par Moldovas finanšu un administratīvo apriti, lai pārliecinātos, ka esošās procedūras programmu palīdzības, tostarp MFP, pārvaldībai nodrošina pienācīgas garantijas. 2016. gada februārī tie saņēma konsultāciju uzņēmuma sagatavotu galīgo ziņojumu par operatīvo novērtējumu. Ziņojumā secināts, ka Moldovas finanšu un administratīvās aprites pašreizējais stāvoklis ir kopumā atbilstīgs jaunas MFP darbības pārvaldībai, lai arī joprojām pastāv būtiski trūkumi. Situācijas attīstība šajā jomā arī turpmāk tiks rūpīgi uzraudzīta, tostarp ES delegācijām Kišinevā regulāri sniedzot progresu ziņojumus saistībā ar publisko finanšu pārvaldības reformām.

- **Ietekmes novērtējums**

ES makrofinansiālā palīdzība ir finanšu instruments, kas izmantojams ārkārtas gadījumos ar mērķi sniegt atbalstu nopietnu maksājumu bilances problēmu novēršanai trešās valstīs. Tāpēc uz šo MFP priekšlikumu neattiecas prasība veikt ietekmes novērtējumu saskaņā ar Komisijas Labāka regulējuma pamatnostādņiem (SWD(2015) 111 *final*), jo šajā ārkārtas situācijā, kurā ir nepieciešama ātra reaģēšana, pastāv politiska vajadzība strauji virzīties uz priekšu.

Kopumā Komisijas priekšlikumi bija balstīti uz pieredzi, kas gūta, veicot *ex post* izvērtējumus par iepriekšējām darbībām ES kaimiņvalstīs. Jaunā MFP un kopā ar to īstenojamā ekonomikas korekciju un reformu programma palīdzēs apmierināt Moldovas vidēja termiņa finansējuma vajadzības, vienlaicīgi atbalstot politikas pasākumus, kas vērsti uz vidēja termiņa maksājumu bilances stiprināšanu, fiskālo stabilitāti un ilgtspējīgas izaugsmes palielināšanu, tādējādi papildinot programmu, par ko jāvienojas ar SVF. Šiem politikas nosacījumiem vajadzētu būt vērstiem uz dažu būtisku trūkumu novēršanu, kuri gadu gaitā bijuši vērojami Moldovas ekonomikā un ekonomikas pārvaldības sistēmā. Iespējamās jomas, ar kurām saistīti nosacījumi, principā varētu būt citstarp reformas finanšu sektora pārvaldības stiprināšanai, publisko finanšu pārvaldība, enerģētikas nozares reforma un papildu pasākumi sociālā

nodrošinājuma tīkla stiprināšanai, investīciju vides uzlabošana un atbalsts padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas nolīguma īstenošanai.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Plānotā palīdzība tiktu piešķirta aizdevuma un dotācijas veidā. Aizdevums tiktu finansēts ar aizņēmuma operācijas palīdzību, kuru Komisija veiks ES vārdā. Aizdevuma veidā sniegtās palīdzības ietekme uz budžetu atbilst to summu iemaksai (kvota: 9 %), kuras no budžeta pozīcijas 01 03 06 ("Garantiju fonda finansējums") tiek piešķirtas ES Garantiju fondam ārējai darbībai. Pieņemot, ka aizdevuma pirmās divas daļas (EUR 20 miljonu apmērā) tiks izmaksātas 2017. gadā un aizdevuma trešā daļa (EUR 20 miljonu apmērā) — 2018. gadā, saskaņā ar noteikumiem par garantiju fonda mehānismu iemaksa tiks veikta 2019.–2020. gada budžetos attiecīgi EUR 3,6 miljonu un EUR 1,8 miljonu apmērā³. Palīdzības dotācijas elements (EUR 10 miljonu apmērā katrā no pirmajām divām palīdzības daļām un EUR 20 miljonu apmērā trešajā palīdzības daļā) tiktu finansēts no 2017. un 2018. gada budžeta saistību apropriācijām no budžeta pozīcijas 01 03 02 (Makrofinansiālā palīdzība), un maksājumi tiktu veikti 2017. un 2018. gadā. Balstoties uz pašreizējām prognozēm par budžeta pozīcijas 01 03 02 un 01 03 06 izmantojumu, Komisija uzskata, ka darbības ietekmi uz budžetu ir iespējams nosegt.

5. CITI ELEMENTI

- **Pārbaude, pārskatīšana un turpināmība**

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula. Ierosinātā MFP būs pieejama divarpus gadus, sākot no pirmās dienas pēc saprašanās memoranda stāšanās spēkā.

³ Divus gadus pēc maksājumu veikšanas Garantiju fondā ir jāiemaksā līdzekļi 9 % apmērā no faktiski izmaksātajām summām.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS**par makrofinansiālo palīdzību Moldovas Republikai**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
 ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. pantu,
 ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu⁴,
 pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
 rīkojoties saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru⁵,
 tā kā:

- (1) Eiropas Savienības (“Savienība”) un Moldovas Republikas (“Moldova”) attiecības turpina attīstīties Eiropas kaimiņattiecību politikas (EKP) un Austrumu partnerības ietvaros. Moldova pievienojās ES Austrumu partnerībai 2009. gadā; pēc tam sekoja sarunas par ES un Moldovas asociācijas nolīgumu. Šis nolīgums, kas paredz pakāpeniski izveidot padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (*DCFTA*), tika parakstīts 2014. gada jūnijā un stājās spēkā 2016. gada 1. jūlijā.
- (2) Moldovas ekonomiku ir būtiski ietekmējusi politiskā nestabilitāte, ko valsts piedzīvoja laikposmā no 2014. gada novembra vēlēšanām līdz 2016. gada janvārim, kā arī skandāls saistībā ar krāpšanu banku darījumos, vāja ekonomiskā aktivitāte reģionā un Krievijas noteiktie importa aizliegumi. Šī situācija veicināja ekonomikas recesiju, tirdzniecības deficīta pieaugumu un ārvalstu valūtas rezervju ievērojamu samazināšanos pēdējā gada laikā.
- (3) Pēc tam, kad 2016. gada sākumā tika izveidota jauna valdība un iecelts jauns centrālās bankas vadītājs, iestādes ir atkal izrādījušas apņemšanos gūt panākumus nepieciešamajās politiskajās reformās un risināt valsts pārvaldības problēmas finanšu sektorā un publisko finanšu pārvaldības jomā.
- (4) Lai atbalstītu jauno reformu gaitu, ES un Moldova pēc Ārlietu padomes 2016. gada 15. februārī paustajiem secinājumiem vienojās par Prioritāro reformu ceļvedi. Moldova ir guvusi ievērojamus panākumus šā ceļveža īstenošanā.
- (5) Ņemot vērā politisko pāreju un ekonomiskās grūtības, Moldovas iestādes un Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) 2016. gada jūlijā vienojās par trīs gadu ilgu Paplašinātās kredītēšanas mehānismu un Paplašinātās finansēšanas mehānismu (*ECF/EFF*) USD 178,7 miljonu apmērā. SVF valde apstiprināja nolīgumu 2016. gada 7. novembrī. Saskaņā ar šo SVF programmu tiek sagaidīts, ka Moldovas iestādes strauji uzlabos finanšu sektora pārvaldību un uzraudzību, stiprinās politiku, kas nodrošinātu makroekonomikas un finanšu stabilitāti, un sekmēs ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi.

⁴ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁵ Eiropas Parlamenta ... nostāja un Padomes ...lēmums.

- (6) Ņemot vērā ekonomikas stāvokļa un perspektīvas pasliktināšanos, Moldova 2015. gada augustā lūdza Savienību piešķirt papildu makrofinansiālo palīdzību un atkārtoja šo lūgumu 2016. gada martā.
- (7) Savienības indikatīvā piešķirtuma apmērs Moldovai saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību instrumentu (EKI) ir EUR 610 līdz 746 miljoni, ieskaitot budžeta atbalstu un tehnisko palīdzību. Tomēr Savienības budžeta atbalsta maksājumi 2015. gada sākumā tika pārtraukti un to atsākšanai tika paredzēts nosacījums, ka jābūt apstiprinātai jaunai SVF programmai un izpildītiem budžeta atbalsta nosacījumiem.
- (8) Tā kā Moldova ir valsts, uz kuru attiecas EKP, būtu jāuzskata, ka tā ir tiesīga saņemt Savienības makrofinansiālo palīdzību.
- (9) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai vajadzētu būt finanšu instrumentam, kas izmantojams ārkārtas gadījumos ar nolūku sniegt konkrētam mērķim nepiesaistītu atbalstu maksājumu bilances problēmu novēršanai, lai nodrošinātu saņēmējam nekavējoties vajadzīgo ārējo finansējumu, un tai būtu jābalsta tādas politikas programmas īstenošana, kas ietver tūlītējus stingrus korekcijas pasākumus un strukturālas reformas, kuru mērķis ir novērst maksājumu bilances problēmas īstermiņā.
- (10) Ņemot vērā to, ka Moldovas maksājumu bilanci saglabājas būtisks ārējā finansējuma iztrūkums, kas pārsniedz SVF un citu daudzpusēju iestāžu piešķirtos resursus, tad pašreizējos ārkārtas apstākļos Savienības makrofinansiālā palīdzība, kas jāsniedz Moldovai, ir uzskatāma par piemērotu atbildi uz Moldovas lūgumu atbalstīt ekonomikas stabilizāciju saistībā ar SVF programmu. Savienības makrofinansiālā palīdzība atbalstītu Moldovas ekonomikas stabilizācijas un strukturālo reformu programmu, papildinot resursus, kas pieejami saskaņā ar SVF finansiālo vienošanos.
- (11) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta ilgtspējīgas ārējā finansējuma situācijas atjaunošana Moldovā, tādējādi atbalstot tās ekonomisko un sociālo attīstību.
- (12) Sagaidāms, ka Savienības makrofinansiālā palīdzība būs cieši saistīta ar budžeta atbalsta darbību maksājumu īstenošanu saskaņā ar EKPI.
- (13) Savienības makrofinansiālās palīdzības apmēra noteikšana balstās uz Moldovas atlikušo ārējā finansējuma vajadzību pilnīgu kvantitatīvu novērtējumu, un tajā tiek ņemta vērā valsts spēja finansēt sevi ar pašas resursiem, jo īpaši izmantojot tās rīcībā esošās starptautiskās rezerves. Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāpapildina SVF un Pasaules Bankas piedāvātās programmas un piešķirtie resursi. Palīdzības apmēra noteikšanā ņem vērā arī gaidāmo finansiālo ieguldījumu, ko sniedz daudzpusējie līdzekļu devēji, un vajadzību nodrošināt taisnīgu sloga sadali starp Savienību un citiem līdzekļu devējiem, kā arī citu Savienības ārējās finansēšanas instrumentu līdzšinējo izmantošanu Moldovā un Savienības vispārējās iesaistes pievienoto vērtību.
- (14) Ņemot vērā Moldovas atlikušās ārējā finansējuma vajadzības, tās ekonomikas attīstības līmeni, ko vērtē pēc ienākumiem uz vienu iedzīvotāju un pēc nabadzības rādītājiem, tās spēju sevi finansēt no pašas resursiem, jo īpaši tās rīcībā esošās ārējās rezerves, un novērtējumu par tās spēju atmaksāt aizdevumu, pamatojoties uz parāda atmaksājamības analīzi, – daļa palīdzības būtu jāsniedz dotāciju veidā.
- (15) Komisijai būtu jānodrošina, ka Savienības makrofinansiālā palīdzība juridiski un pēc būtības atbilst pamatprincipiem, mērķiem un pasākumiem, kas veikti dažādās jomās ārējā darbībā un citos attiecīgos Savienības politikas virzienos.

- (16) Savienības makrofinansālajai palīdzībai būtu jāatbalsta Savienības ārpolitika attiecībā uz Moldovu. Komisijas dienestiem un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu cieši jāsadarbojas visu makrofinansālās palīdzības sniegšanas laiku, lai koordinētu Savienības ārpolitiku un nodrošinātu tās saskaņotību.
- (17) Ar Savienības makrofinansālo palīdzību būtu jāatbalsta Moldovas apņēmība rīkoties atbilstoši vērtībām, kas tai ir kopīgas ar Savienību, ieskaitot demokrātiju, tiesiskumu, labu pārvaldību, cilvēktiesību ievērošanu, ilgtspējīgu attīstību un nabadzības samazināšanu, kā arī Moldovas saistības ievērot atklātas, likumīgas un godīgas tirdzniecības principus.
- (18) Savienības makrofinansālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikumam vajadzētu būt tādām, ka Moldovā tiek respektēti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana. Turklāt ar Savienības makrofinansālās palīdzības konkrētajiem mērķiem būtu jāuzlabo publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāte, pārredzamība un pārskatatbildība, Moldovas finanšu sektora pārvaldība un uzraudzība un jāveicina strukturālās reformas, kuru mērķis ir atbalstīt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, darbvietu izveidi un fiskālo konsolidāciju. Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu regulāri jāuzrauga gan priekšnoteikumu izpildīšana, gan minēto mērķu sasniegšana.
- (19) Lai nodrošinātu, ka Savienības finansālās intereses, kas saistītas ar Savienības makrofinansālo palīdzību, tiek efektīvi aizsargātas, Moldovai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus saistībā ar palīdzību. Turklāt būtu jāparedz noteikumi, ka Komisija veic pārbaudes un ka Revīzijas palāta veic revīzijas.
- (20) Savienības makrofinansālās palīdzības izmaksāšana neskar Eiropas Parlamenta un Padomes (kā budžeta lēmējinstādes) pilnvaras.
- (21) Dotāciju veidā piešķirtajām makrofinansālās palīdzības summām un uzkrājumu summām, kas vajadzīgas makrofinansālajai palīdzībai aizdevumu veidā, būtu jāatbilst budžeta apropriācijām, kas paredzētas daudzgadu finanšu shēmā.
- (22) Savienības makrofinansālā palīdzība būtu jāpārvalda Komisijai. Lai nodrošinātu to, ka Eiropas Parlaments un Padome spēj sekot šā lēmuma īstenošanai, Komisijai tie būtu regulāri jāinformē par norisēm saistībā ar palīdzību un jāsniedz tiem attiecīgie dokumenti.
- (23) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šā lēmuma īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁶.
- (24) Uz Savienības makrofinansālo palīdzību būtu jāattiecina ekonomikas politikas nosacījumi, kas jāparedz saprašanās memorandā. Lai nodrošinātu vienotus īstenošanas nosacījumus un panāktu efektivitāti, Komisija būtu jāpilnvaro risināt sarunas par šādiem nosacījumiem ar Moldovas iestādēm tādas dalībvalstu pārstāvju komitejas uzraudzībā, kura paredzēta saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. Saskaņā ar minēto regulu parasti būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra visos gadījumos, izņemot tos, kas paredzēti minētajā regulā. Ņemot vērā to, cik liela ietekme var būt palīdzībai, kas pārsniedz 90 miljonus euro, ir lietderīgi paredzēt, ka attiecībā uz darbībām, kuras pārsniedz minēto robežvērtību, ir jāizmanto pārbaudes procedūra. Ņemot vērā Savienības makrofinansālās palīdzības summu, kas

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

paredzēta Moldovai, saprašanās memoranda pieņemšanai, kā arī palīdzības samazināšanai, apturēšanai vai atcelšanai būtu jāpiemēro pārbaudes procedūra,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Savienība piešķir Moldovai makrofinansiālo palīdzību ar maksimālo summu EUR 100 miljoni ("Savienības makrofinansiālā palīdzība"), lai atbalstītu Moldovas ekonomikas stabilizāciju un reformas. No minētās maksimālās summas līdz EUR 60 miljoniem ir pieejami aizdevumu veidā un līdz EUR 40 miljoniem – dotāciju veidā. Pirms Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanas Savienības attiecīgā gada budžets ir jāapstiprina Eiropas Parlamentam un Padomei. Palīdzība dod ieguldījumu Moldovas maksājumu bilances vajadzību segšanā, kā konstatēts SVF programmā.
2. Lai finansētu Savienības makrofinansiālās palīdzības aizdevumu daļu, Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā vajadzīgos līdzekļus aizņemties kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm un aizdot tos Moldovai. Maksimālais vidējais aizdevumu atmaksas termiņš ir 15 gadi.
3. Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu pārvalda Komisija saskaņā ar nolīgumiem vai vienošanos, kas panākta starp Starptautisko Valūtas fondu (SVF) un Moldovu, un ekonomikas reformu pamatprincipiem un mērķiem, kas izklāstīti saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku (EKP) noslēgtajā ES un Moldovas asociācijas nolīgumā, kas paredz arī padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas izveidi.
Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Padomi par norisēm saistībā ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, tostarp par tās izmaksāšanu, un laikus iesniedz minētajām iestādēm attiecīgos dokumentus.
4. Savienības makrofinansiālā palīdzība ir pieejama divarpus gadus, sākot no pirmās dienas pēc 3. panta 1. punktā minētā saprašanās memoranda stāšanās spēkā.
5. Ja Moldovas finanšu vajadzības Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanas laikā būtiski samazinās salīdzinājumā ar sākotnējām prognozēm, Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru samazina palīdzības summu vai arī to aptur, vai atceļ.

2. pants

1. Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikums ir tāds, ka Moldovā tiek ievēroti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana.
2. Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests uzrauga šā priekšnoteikuma ievērošanu visā Savienības makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laikā.
3. Šā panta 1. un 2. punktu piemēro saskaņā ar Padomes Lēmumu 2010/427/ES⁷.

⁷ Padomes Lēmums 2010/427/ES (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.).

3. pants

1. Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru vienojas ar Moldovas iestādēm par skaidri definētiem ekonomikas politikas un finanšu nosacījumiem, kuriem jāattiecas uz Savienības makrofinansiālo palīdzību un kuros galvenā uzmanība ir pievērsta strukturālām reformām un stabilām publiskajām finansēm, un kuri jāizklāsta saprašanās memorandā ("saprāšanās memorands"), kurā iekļauj arī minēto nosacījumu izpildes grafiku. Saprašanās memorandā izklāstītie ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi atbilst 1. panta 3. punktā minētajiem nolīgumiem vai kārtībai, tostarp makroekonomikas korekciju un strukturālo reformu programmām, ko Moldova īsteno ar SVF atbalstu.
2. Šā panta 1. punktā minēto nosacījumu mērķis jo īpaši ir stiprināt publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību Moldovā, tostarp attiecībā uz Savienības makrofinansiālās palīdzības izmantošanu. Izstrādājot politikas pasākumus, pienācīgi ņem vērā arī panākumus saistībā ar savstarpēju tirgus atvēršanu, uz noteikumiem balstītas un taisnīgas tirdzniecības attīstību un citas prioritātes Savienības ārpolitikas kontekstā. Komisija regulāri pārrauga panākumus minēto mērķu sasniegšanā.
3. Sīki izstrādātus Savienības makrofinansiālās palīdzības finansiālos noteikumus izklāsta aizdevuma nolīgumā un dotāciju nolīgumā, kuri jānoslēdz Komisijai un Moldovas iestādēm.
4. Komisija regulāri pārbauda, vai joprojām tiek izpildīti 4. panta 3. punktā minētie nosacījumi, tostarp to, vai Moldovas ekonomikas politika atbilst Savienības makrofinansiālās palīdzības mērķiem. Šādi rīkojoties, Komisija cieši sadarbojas ar SVF un Pasaules Banku un vajadzības gadījumā ar Eiropas Parlamentu un Padomi.

4. pants

1. Ievērojot 3. punktā minētos nosacījumus, Komisija Savienības makrofinansiālo palīdzību dara pieejamu maksājumos, no kuriem katru veido gan dotācijas, gan aizdevuma daļa. Katra maksājuma apmēru nosaka saprašanās memorandā, kas minēts 3. pantā.
2. Aizdevuma veidā sniegtās Savienības makrofinansiālās palīdzības summas vajadzības gadījumā nosaka saskaņā ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009⁸.
3. Komisija pieņem lēmumu par maksājumu veikšanu, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- (a) lēmuma 2. pantā izklāstītais priekšnoteikums;
- (b) pastāvīgi un sekmīgi tiek īstenota politikas programma ar stingriem korekcijas un strukturālo reformu pasākumiem, ko atbalsta vienošanās par kredītu, kura noslēgta ar SVF un nav saistīta ar piesardzības pasākumiem; kā arī
- (c) tiek apmierinoši īstenoti ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi, par kuriem panākta vienošanās saprašanās memorandā.

Otro maksājumu principā veic ne agrāk kā trīs mēnešus pēc pirmā maksājuma veikšanas. Trešo maksājumu principā veic ne agrāk kā trīs mēnešus pēc otrā maksājuma veikšanas.

⁸ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (2009. gada 25. maijs), ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai (OV L 145, 10.6.2009., 10. lpp.).

4. Ja 3. punktā minētie nosacījumi nav izpildīti, Komisija uz laiku pārtrauc vai atceļ Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu. Šādos gadījumos tā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par minētās apturēšanas vai atcelšanas iemesliem.
5. Savienības makrofinansiālo palīdzību izmaksā Moldovas valsts bankai. Ievērojot noteikumus, kas jāparedz saprašanās memorandā, tostarp apstiprinājumu par atlikušajām budžeta finansēšanas vajadzībām, Savienības līdzekļus var pārskaitīt Moldovas Finanšu ministrijai kā galīgajam saņēmējam.

5. pants

1. Aizņēmuma un aizdevuma darbības saistībā ar Savienības makrofinansiālās palīdzības aizdevuma daļu veic euro, izmantojot vienu un to pašu valutēšanas dienu, un tās Savienību neiesaista maksājuma termiņu pārcelšanā un nepakļauj to maiņas kursa vai procentu likmju riskam vai jebkādam citam komercriskam.
2. Ja apstākļi ļauj un Moldova to lūdz, Komisija var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka aizdevuma noteikumos un nosacījumos tiek iekļauta klauzula par pirmstermiņa atmaksu un ka tāda pati klauzula tiek iekļauta noteikumos un nosacījumos par aizņēmuma darbībām.
3. Ja apstākļi ļauj samazināt aizdevuma procentu likmi un Moldova to lūdz, Komisija var nolemt refinansēt visu tās sākotnējo aizdevumu vai tā daļu vai pārstrukturēt atbilstošos finanšu nosacījumus. Refinansēšanas vai pārstrukturēšanas operācijas veic saskaņā ar 1. un 4. punktu, un ar tām nevar pagarināt minēto aizņēmumu atmaksas termiņu vai palielināt neatmaksātā kapitāla summu refinansēšanas vai pārstrukturēšanas dienā.
4. Visas izmaksas, kas Savienībai rodas saistībā ar šajā lēmumā paredzētajām aizņēmuma un aizdevuma darbībām, sedz Moldova.
5. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par to, kā norisinās 2. un 3. punktā minētās operācijas.

6. pants

1. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012⁹ un Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1268/2012¹⁰.
2. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar tiešu pārvaldību.
3. Ar Moldovas iestādēm parakstāmajā aizdevuma nolīgumā un dotāciju nolīgumā paredz noteikumus, ar kuriem:
 - (a) nodrošina, ka Moldova regulāri pārbauda, vai no Savienības budžeta piešķirtais finansējums tiek pareizi izmantots, veic piemērotus pasākumus pārkāpumu un krāpšanas novēršanai un vajadzības gadījumā uzsāk tiesvedību, lai atgūtu visus izšķērdētos līdzekļus, kas piešķirti saskaņā ar šo lēmumu;

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

¹⁰ Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģētā regula (ES) Nr. 1268/2012 par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, piemērošanas noteikumiem (OV L 362, 31.12.2012., 1. lpp.).

- (b) saskaņā ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 2988/95¹¹, Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 2185/96¹² un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 883/2013¹³ nodrošina Savienības finansiālo interešu aizsardzību, jo īpaši paredzot konkrētus pasākumus, ar kuriem novērš un apkaro krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus, kas ietekmē Savienības makrofinansiālo palīdzību;
 - (c) nepārprotami pilnvaro Komisiju, tostarp Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai vai tā pārstāvjus, veikt pārbaudes, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas;
 - (d) Komisiju un Revīzijas palātu nepārprotami pilnvaro veikt revīzijas laikposmā, kad ir pieejama Savienības makrofinansiālā palīdzība, un pēc tam, tostarp veikt dokumentu revīzijas un revīzijas uz vietas, piemēram, operatīvos novērtējumus;
 - (e) nodrošina, ka Savienība ir tiesīga saņemt aizdevuma atmaksu pirms termiņa un/vai dotācijas pilnīgu atmaksu, ja ir konstatēts, ka saistībā ar Savienības makrofinansiālās palīdzības pārvaldību Moldova ir iesaistījies krāpnieciskā vai koruptīvā darbībā vai jebkādā citā nelikumīgā darbībā, kas kaitē Savienības finansiālajām interesēm.
4. Pirms Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanas Komisija, veicot operatīvu novērtējumu, izvērtē, vai pareizi darbojas ar šo palīdzību saistītie Moldovas finanšu noteikumi, administratīvās procedūras un iekšējās un ārējās kontroles mehānismi.

7. pants

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

8. pants

1. Katru gadu līdz 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šā lēmuma īstenošanu iepriekšējā gadā, ietverot minētās īstenošanas novērtējumu. Ziņojumā:
 - (a) izvērtē Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanā gūtos panākumus;
 - (b) novērtē Moldovas ekonomikas stāvokli un perspektīvas, kā arī 3. panta 1. punktā minēto politisko pasākumu īstenošanā gūtos panākumus;
 - (c) norāda saistību starp saprašanās memorandā izklāstītajiem ekonomiskās politikas nosacījumiem, Moldovas faktisko ekonomisko un fiskālo situāciju un Komisijas lēmumiem izmaksāt Savienības makrofinansiālās palīdzības daļas.
2. Ne vēlāk kā divus gadus pēc 1. panta 4. punktā minētā pieejamības perioda beigām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei *ex post* novērtējuma ziņojumu, kurā

¹¹ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

¹² Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

izvērtēti izmaksātās Savienības makrofinansiālās palīdzības rezultāti un efektivitāte un tas, kādā mērā tā ir veicinājusi palīdzības mērķu sasniegšanu.

9. pants

Šis lēmums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par makrofinansiālo palīdzību Moldovas Republikai

1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā¹⁴

Politikas joma: Sadaļa 01 – Ekonomika un finanses

Darbība: 03 – Starptautiskā ekonomika un finanses

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

X Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

“Jauns impulss nodarbinātībai, izaugsmei un ieguldījumiem — labklājības veicināšana ārpus ES”

Galvenās ar *ECFIN* ģenerāldirektorātu saistītās darbības jomas attiecas uz:

1. Eiropas kaimiņattiecību politikas ieviešanas veicināšanu, padziļinot ekonomisko analīzi un intensificējot politikas dialogu un padomu sniegšanu saistībā ar rīcības plānu ekonomiskajiem aspektiem;

2. makrofinansiālās palīdzības attīstīšanu, uzraudzību un ieviešanu trešās valstīs sadarbībā ar attiecīgajām starptautiskajām finanšu iestādēm.

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās ABM/ABB darbības

Konkrētais mērķis Nr. 1: “Labklājības veicināšana ārpus ES — atbalsts makroekonomiskajai stabilitātei un izaugsmi veicinošām reformām ārpus ES, tostarp uzturot regulāru dialogu par ekonomikas jautājumiem ar galvenajiem partneriem un sniedzot makrofinansiālu palīdzību”

Attiecīgās ABM/ABB darbības: Starptautiskā ekonomika un finanses.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Ierosināto palīdzību veido ES aizdevums līdz EUR 60 miljonu apmērā un dotācija līdz EUR 40 miljonu apmērā Moldovas Republikai (“Moldova”), un tās mērķis ir veicināt ilgtspējīgāku maksājumu bilances situāciju. Palīdzībai, ko plānots izmaksāt trīs daļās, būtu jāpalīdz valstij pārvarēt ekonomikas un maksājumu bilances situācijas grūtības, ar kurām tā saskaras. Tā veicinās arī strukturālās reformas, kuru mērķis ir palielināt ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, mazinot makroekonomisko nestabilitāti un uzlabojot publiskā sektora finanšu pārvaldību.

1.4.4. Rezultātu un ietekmes rādītāji

Iestādēm būs regulāri jāziņo Komisijas dienestiem par noteiktu rādītāju kopumu un pirms visu trīs palīdzības daļu izmaksas jāiesniedz visaptverošs ziņojums par atbilstību saskaņotajiem politikas nosacījumiem.

¹⁴

ABM: budžeta vadība pa darbības jomām – ABB: budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

Komisijas dienesti turpinās uzraudzīt publiskā sektora finanšu pārvaldību pēc tam, kad, sagatavojot šo pasākumu, būs veikts operatīvais novērtējums par finanšu apriti un administratīvajām procedūrām Moldovā. ES delegācija Moldovā arī regulāri ziņos par jautājumiem, kas attiecas uz palīdzības uzraudzību. Komisijas dienesti uzturēs ciešus sakarus ar SVF un Pasaules Banku, lai izmantotu to atziņas, kas gūtas no to pašreizējās darbības Moldovā.

Ierosinātajā lēmumā ir paredzēts Padomei un Eiropas Parlamentam adresēts gada ziņojums, kurā iekļauts šīs darbības īstenošanas novērtējums. Divu gadu laikā pēc pieejamības perioda beigām tiks veikts neatkarīgs *ex post* novērtējums par palīdzību.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Palīdzības izmaksa būs atkarīga no Moldovas un SVF ekonomikas programmas apmierinošas īstenošanas — SVF valde to apstiprināja 2016. gada 7. novembrī pēc tam, kad Moldovas iestādes bija īstenojušas vairākas iepriekšējas darbības. Turklāt Komisija vienojas ar Moldovas iestādēm par konkrētiem politikas nosacījumiem, kas uzskaitīti saprašanās memorandā un kas pietiekamā mērā jāizpilda, pirms Komisija atļauj izmaksāt visas trīs palīdzības daļas.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība

Ierosinātā makrofinansiālā palīdzība palīdzēs Moldovai pārvarēt ekonomikas satricinājumu, ko radījusi fiskālā un maksājumu bilances stāvokļa pavājināšanās pēc liela apmēra krāpšanas banku darījumos 2014. gada novembrī un dažu galveno Moldovas reģionālo tirdzniecības partneru ekonomikas recesijas izraisīta eksporta un naudas pārvedumu apjoma lejupslīde. Tādējādi tā palīdzēs veicināt makroekonomikas stabilitāti un strukturālās reformas šajā valstī. Papildinot starptautisko finanšu iestāžu, ES un citu līdzekļu devēju piešķirtos resursus, šī palīdzība veicinās starptautiskās līdzekļu devēju kopienas piešķirtā finansiālā atbalsta kopuma vispārējo efektivitāti.

Ierosinātā programma arī stiprinās valdības apņēmību īstenot reformas un centienus izveidot ciešākas attiecības ar ES. Šis rezultāts tiks panākts, cita starpā izmantojot atbilstošus nosacījumus palīdzības izmaksāšanai. Plašākā mērogā programma būtu signāls citām reģiona valstīm, ka ekonomisko grūtību brīžos ES joprojām atbalsta valstis, kas uzsāk nepārprotamu ceļu uz politiskām reformām.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Kopš 2004. gada ir veikti sešpadsmit *ex post* novērtējumi par makrofinansiālās palīdzības darbībām. Šajos novērtējumos secināts, ka makrofinansiālās palīdzības pasākumi, lai arī dažkārt nelielā mērā un netieši, veicina ārējās ilgtspējas un makroekonomiskās stabilitātes uzlabošanos, kā arī palīdz saņēmējvalstī īstenot strukturālās reformas. Vairākumā gadījumu makrofinansiālās palīdzības pasākumiem ir bijusi pozitīva ietekme uz saņēmējvalsts maksājumu bilanci, un tie palīdzēja mazināt šo valstu budžeta ierobežojumus. Tie ir arī veicinājuši nedaudz lielāku ekonomikas izaugsmi¹⁵.

1.5.4. Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

¹⁵

Ex post novērtējums par Moldovas Republikai 2010.–2012. gadā sniegto ES makrofinansiālo palīdzību ir pieejams *Europa* tīmekļa vietnē:

http://ec.europa.eu/dgs/economy_finance/evaluation/pdf/mfa_moldova_evaluation_final_report_en.pdf

ES Moldovai ir lielākā līdzekļu devēja. Finansiālā palīdzība, kas Moldovai sniegta saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumentu (EKPI) laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam, sasniedza EUR 561 miljonu. Tā ietvēra EUR 63 miljonus, kurus 2012.–2013. gadā piešķīra uz stimuliem balstītās Austrumu partnerības integrācijas un sadarbības programmas ietvaros. Laikposmam no 2014. līdz 2016. gadam ES palīdzību Moldovai saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību instrumentu (EKI) sasniedza EUR 310 miljonus. Šie līdzekļi tika papildināti ar finansējumu no citiem ES instrumentiem, piemēram, Kaimiņattiecību politikas ieguldījumu mehānisma (*NIF*). Papildus divpusējās sadarbības programmām Moldova gūst labumu arī no dažādām reģionālajām programmām galvenokārt transporta, enerģētikas un vides jomā. Moldova ir iesaistījusies arī iniciatīvās, kas pieejamas visām kaimiņvalstīm, piemēram: *Erasmus+*, *TAIEX*, *SIGMA*. Papildus saskaņā ar EKI sniegtajam atbalstam Moldova ir tiesīga saņemt finansējumu arī saskaņā ar ES tematiskajiem instrumentiem un programmām — Eiropas demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu (*EIDHR*), Stabilitātes un miera veicināšanas instrumentu (*IcSP*), kā arī programmām šādās jomās: “pilsoniskās sabiedrības organizācijas” un “vietējās pašpārvaldes”, “sabiedrības attīstība” un “patvēruma un migrācija”. Arī Eiropas Investīciju banka kopš 2007. gada ir sniegusi aizdevumus EUR 658 miljonu apmērā, no tiem EUR 50 miljonu apmērā 2016. gadā.

Salīdzinot ar citiem ES instrumentiem, galvenā MFP pievienotā vērtība būtu palīdzēt izveidot stabilu makroekonomisko vidi, tostarp veicinot maksājumu bilances un budžeta situācijas ilgtspēju un pienācīgus pamatnosacījumus strukturālajām reformām. MFP nenodrošina regulāru finansiālo atbalstu saņēmējvalstu ekonomiskajai un sociālajai attīstībai. Tā ir jāpārtrauc, tiklīdz ir stabilizēta valsts ārējā finansiālā situācija. Pēc tam tiek izmantoti standarta ES sadarbības un palīdzības instrumenti.

Ar MFP tiek papildinātas arī starptautisko finanšu iestāžu darbības, jo īpaši SVF Paplašinātās finansēšanas mehānisma atbalstītā korekciju un reformu programma un Pasaules Bankas attīstības politikas aizdevums.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

X **Ierobežota ilguma** priekšlikums/iniciatīva

X Priekšlikums/iniciatīva ir spēkā divarpus gadus pēc saprašanās memoranda spēkā stāšanās, kā noteikts lēmuma 1. panta 4. punktā.

X Finansiālā ietekme ir paredzama no 2016.¹⁶ līdz 2020. gadam.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi¹⁷

X Komisijas īstenota **tieša pārvaldība**

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Šī ir makroekonomiska veida palīdzība, un tās struktūra atbilst SVF atbalstītajai ekonomikas programmai. Komisijas dienesti veiks darbības uzraudzību, pamatojoties uz SVF programmas īstenošanas gaitā gūtajiem panākumiem un konkrētiem reformu

¹⁶ Saskaņā ar operatīvo novērtējumu par finanšu un administratīvo apriti Moldovā ietekmes apmērs 2016. gadā ir EUR 60 000.

¹⁷ Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsauces uz Finanšu regulu skatīt *Europa* tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/budget/explained/management/managt_who/who_en.cfm http://ec.europa.eu/budget/explained/management/managt_who/who_en.cfm

pasākumiem, par kuriem jāvienojas ar Moldovas iestādēm saprašanās memorandā (skatīt arī 1.4.4. punktu).

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Apzinātie riski

Saistībā ar ierosināto makrofinansiālās palīdzības pasākumu pastāv fiduciārie, politikas un politiskie riski.

Pastāv risks, ka makrofinansiālā palīdzība, kas nav paredzēta konkrētiem izdevumiem, varētu tikt izmantota krāpnieciskā veidā. Kopumā šis risks ir saistīts ar tādiem faktoriem kā pārvaldības sistēmu kvalitāte centrālajā bankā un finanšu ministrijā un iekšējo un ārējo revīzijas spēju piemērotība.

Vēl viens būtisks risks, kas apdraud ierosināto darbību, ir saistīts ar reģionālo ekonomisko un politisko nedrošību, kura tieši ietekmē Moldovas ekonomiku. Moldovas galveno reģionālo tirdzniecības partneru (jo īpaši Krievijas, bet arī Baltkrievijas un Ukrainas) ekonomikas sniegums tieši ietekmē eksportu un naudas pārvedumus. Iekšzemē galvenais risks ir saistīts ar grūtībām ekonomikas reformu procesā un ar pašreizējām makroekonomikas neaizsargātības problēmām.

Visbeidzot, pastāv riski, kuru iemesls ir iespējama ekonomiskās situācijas pasliktināšanās Eiropā un pasaulē un starptautisko energoresursu un pārtikas cenu pieaugums.

2.2.2. Paredzētās kontroles metodes

Makrofinansiālajai palīdzībai piemēros pārbaudes, kontroles un revīzijas procedūras, par kurām atbild Komisija, tostarp Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) un Eiropas Revīzijas palāta.

2.2.3. Kontroles pasākumu izmaksas un ieguvumi un iespējamais neatbilstības līmenis

Pamatizmaksas, kas Komisijai rodas saistībā ar pārbaudes un kontroles metodēm, ir aprakstītas 3.2.1. tabulā. Turklāt rodas izmaksas par Eiropas Savienības Revīzijas palātas iesaistīšanos un iespējamo OLAF iesaistīšanos. Operatīvais novērtējums, ko Komisijas dienesti pabeidza 2016. gadā, ne tikai palīdz novērtēt nepareizas līdzekļu izmantošanas riskus, bet kā netiešu labumu sniedz arī lietderīgu informāciju par publiskā sektora finanšu pārvaldības jomā vajadzīgajām reformām, kuras var tikt atspoguļotas darbības politiskajos nosacījumos. Attiecībā uz gaidāmo neatbilstību īpatsvaru jānorāda, ka, balstoties uz pieredzi, kas gūta kopš MFP instrumenta izveides, neatbilstību risks (aizdevuma neatmaksāšana vai līdzekļu nepareiza izmantošana) tiek uzskatīts par zemu.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Lai mazinātu krāpnieciskās izmantošanas riskus, tiks veikti vairāki pasākumi.

Pirmkārt, aizdevuma nolīgumā un dotāciju nolīgumā tiks paredzēti vairāki noteikumi par pārbaudēm, krāpšanas novēršanu, revīzijām un līdzekļu atgūšanu krāpšanas vai korupcijas gadījumā. Turklāt palīdzība tiks iemaksāta šim nolūkam izveidotā kontā Moldovas centrālajā bankā.

Papildus tam Komisijas dienesti 2016. gada februārī ar neatkarīgu konsultantu atbalstu pabeidza operatīvu novērtējumu, lai izvērtētu ar šāda veida palīdzību saistīto finanšu aprites un administratīvo procedūru uzticamību. Šajā novērtējumā secināts, ka Moldovas finanšu un administratīvās aprites pašreizējais stāvoklis ir kopumā atbilstīgs jaunas MFP darbības pārvaldībai, lai arī joprojām pastāv būtiski trūkumi.

Visbeidzot, palīdzībai piemēros pārbaudes, kontroles un revīzijas procedūras, par kurām atbild Komisija, tostarp Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) un Eiropas Revīzijas palāta.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

Esošās budžeta pozīcijas

01 03 02 — Makrofinansiālā palīdzība

01 03 06 – Garantiju fonda finansējums

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Daudzums [Izdevumu kategorija.....]	Dif./nedif. ⁽¹⁸⁾	no EBTA valstīm ¹⁹	no kandidātvalstīm ²⁰	no trešām valstīm	Finanšu regulas 18. panta 1. punkta aa) apakšpunktā nozīmē
4	01 03 02 Makrofinansiālā palīdzība	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4	01 03 06 Garantiju fonda finansējums	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

01 03 06 – Eiropas Savienības garantija ES aizdevumiem, kas piesaistīti makrofinansiālam atbalstam trešām valstīm. Garantiju fonds ārējai darbībai ir jānodrošina saskaņā ar Fonda regulu²¹, izmantojot apropriācijas no budžeta pozīcijas 01 03 06 (“Garantiju fonda finansējums”) 9 % apmērā no kopējām nenokārtotajām saistībām. Nodrošinājuma summu aprēķina “n” gada sākumā kā starpību starp mērķsummu un Fonda neto aktīviem “n-1” gada beigās. Šo nodrošinājuma summu “n” gadā ieraksta “n+1” gada budžeta projektā un faktiski iemaksā vienā darījumā “n+1” gada sākumā no budžeta pozīcijas 01 03 06. Tādējādi 9 % (t.i., maksimums EUR 5,4 miljoni) no faktiski izmaksātās summas tiks ņemti vērā mērķsummā “n-1” gada beigās Fonda nodrošinājuma aprēķinam. No jauna veidojamās budžeta pozīcijas: neattiecas.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

¹⁸ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

¹⁹ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

²⁰ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

²¹ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (2009. gada 25. maijs), ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai, OV L 145, 10.6.2009., 10. lpp.

3.2.1. Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija:

4

ĢD: ECFIN			2016. gads	2017. gads ²²	2018. gads	2019. gads	2020. gads	KOPĀ
• Darbības apropriācijas								
Budžeta pozīcija 01 03 02 — Makrofinansālā palīdzība	Saistības	(1)		40				40
	Maksājumi	(2)		20	20			40
Budžeta pozīcija 01 03 06 – Garantiju fonda finansējums	Saistības	(1a)				3,6	1,8	5,4
	Maksājumi	(2a)				3,6	1,8	5,4
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ²³ (operatīvais novērtējums un <i>ex post</i> novērtējums)								
Budžeta pozīcija 01 03 02 — Makrofinansālā palīdzība	Saistības	(3)					0,15	0,15
	Maksājumi	(3a)	0,06				0,15	0,21
KOPĀ ECFIN ĢD apropriācijas	Saistības	=1+1a +3		40		3,6	1,95	45,55
	Maksājumi	=2+2a +3	0,06	20	20	3,6	1,95	45,61

• KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)		40		3,6	1,8	45,4
	Maksājumi	(5)		20	20	3,6	1,8	45,4
KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)	0,06				0,15	0,21

KOPĀ daudzgažu finanšu shēmas 4. DEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	=4+ 6		40		3,6	1,95	45,55
	Maksājumi	=5+ 6	0,06	20	20	3,6	1,95	45,61

²² Gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

²³ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās “BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

Ja priekšlikums/iniciatīva ietekmē vairākas izdevumu kategorijas

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija:	5	“Administratīvie izdevumi”					
		2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	KOPĀ
ĢD: ECFIN							
• Cilvēkresursi		0,034	0,044	0,022	0,011	0,011	0,122
• Pārējie administratīvie izdevumi		0,010	0,020	0,010			0,040
KOPĀ — ECFIN ĢD	Apropriācijas	0,044	0,064	0,032	0,011	0,011	0,162
KOPĀ daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa = maksājumu summa)	0,044	0,064	0,032	0,011	0,011	0,162

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		2016. gads	2017. gads ²⁴	2018. gads	2019. gads	2020. gads	KOPĀ
KOPĀ daudz gadu finanšu shēmas 1. līdz 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	0,044	40,064	0,032	3,611	1,961	45,712
	Maksājumi	0,104	20,064	20,032	3,611	1,961	45,772

²⁴

Gads, kurā priekšlikumu sāk īstenot.

3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropiācijām

☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot darbības apropiācijas

X Priekšlikums/iniciatīva paredz darbības apropiāciju izmantošanu šādā veidā:

Saistību apropiācijas EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un rezultātus ↓		2016. gads		2017. gads		2018. gads		2019. gads		2020. gads		KOPĀ	
	Veids ²⁵	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Kopējais daudzums	Kopējās izmaksas
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1 ²⁶													
- Rezultāts Nr. 1	Dotāciju piešķirumi			3	40							3	40
- Rezultāts Nr. 2	Garantiju fonda finansējums							1	3,6	1	1,8	2	5,4
- Rezultāts Nr. 3	Ex post novērtējums									1	0,15	1	0,15
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1				3	40			1	3,6	2	1,95	6	45,55
KOPĒJĀS IZMAKSAS				3	40			1	3,6	2	1,95	6	45,55

²⁵ Rezultāti ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

²⁶ Kā aprakstīts 1.4.2. punktā “Konkrētie mērķi...”

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot administratīvās apropriācijas

X Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot administratīvās apropriācijas šādā veidā:

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

	2016. gads	2017. gads ²⁷	2018. gads	2019. gads	2020. gads		KOPĀ
Daudzgažu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA							
Cilvēkresursi	0,034	0,044	0,022	0,011	0,011		0,122
Pārējie administratīvie izdevumi	0,010	0,020	0,010				0,040
Starpsumma — daudzgažu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	0,044	0,064	0,032	0,011	0,011		0,162
Ārpus daudzgažu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS²⁸							
Cilvēkresursi							
Pārējie administratīvie izdevumi							
Starpsumma – ārpus daudzgažu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS							

KOPĀ	0,044	0,064	0,032	0,011	0,011		0,162
------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--------------

Vajadzīgās administratīvās apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

²⁷ Gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

²⁸ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās “BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.2. Paredzamās vajadzības pēc cilvēkresursiem

☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu.

X Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads		
• Štatu saraksta amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
01 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	0,25	0,32	0,16	0,08	0,08		
XX 01 01 02 (Delegācijas)							
XX 01 05 01 (Netiešā pētniecība)							
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)							
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu – FTE)²⁹							
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)							
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA un SNE delegācijās)							
XX 01 04 gg ³⁰	- galvenajā mītnē						
	- delegācijās						
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT - netiešā pētniecība)							
10 01 05 02 (CA, SNE, INT - tiešā pētniecība)							
Citas budžeta pozīcijas (precizēt)							
KOPĀ	0,25	0,32	0,16	0,08	0,08		

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Vajadzīgie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Vajadzīgo darbinieku izmaksas tiek lēstas, pamatojoties uz 30 % no ikgadējiem izdevumiem saistībā ar AD5 – AD12 pakāpes ierēdņi.

Veicamo uzdevumu apraksts

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Nodaļas vadītājs: uzraudzīt un pārvaldīt darbību, vienoties par aizdevuma nolīguma pārbaudes ziņojumiem, vadīt pārbaudes apmeklējumus un novērtēt nosacījumu izpildē gūtos panākumus. Referents: sagatavot saprašanās memorandu, sazināties ar iestādēm un starptautiskām finanšu iestādēm, sazināties ar neatkarīgiem ekspertiem operatīvā novērtējuma un <i>ex post</i> izvērtējuma jautājumos, veikt pārbaudes komandējumus, sagatavot Komisijas dienestu ziņojumus un Komisijas procedūras saistībā ar palīdzības
-------------------------------	--

²⁹ CA — līgumdarbinieki; LA — vietējie darbinieki; SNE — valstu norīkotie eksperti; INT — pagaidu darbinieki (“Intérimaire”); JED — jaunākie eksperti delegācijās (“Jeune Expert en Délégation”).

³⁰ Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām “BA” pozīcijām).

	pārvaldību.
Ārštata darbinieki	Neattiecas

3.2.4. Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu

X Priekšlikums/iniciatīva atbilst kārtējai daudzgadu finanšu shēmai.

3.2.5. Trešo personu iemaksas

X Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

X Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.